

RUT BRYK / DEN MAGISKA LÅDAN

11 maj – 27 augusti 2017
Falkenbergs museum – designmuseum
Vernissage, onsdag 10 maj

I samband med 100års-jubileet av Finlands självständighetsförklaring tillägnar Falkenbergs museum årets sommarutställning den finska konstnären och formgivaren Rut Bryk (1916-1999). En pionjär inom den moderna keramikkonsten och en av efterkrigstidens stora Finländska konstnärer. Hon var utbildad grafiker men fick anställning på Arabia som ateljékonstnär och kom att verka där i drygt 50 år. Bryk var en orädd konstnär som vågade sig ut i det okända. Hon tog sig an en, för henne, oprövad konstform och skapade något helt unikt. I en tid då keramik var synonymt med brukskonst och hantverk utvidgade hon keramik-begreppet mot den fria bildkonsten.

Utställningen som producerats av EMMA – Esbo Moderna Konstmuseum, Finland – är den mest omfattande utställningen med Rut Bryk någonsin och innehåller här i Falkenberg runt 150 verk. Den bygger främst på verk från samlingen av Stiftelsen Tapio Wirkkala Rut Bryk som är deponerad på EMMA och ger en bred presentation av Bryks produktion. Här visas allt ifrån grafiska illustrationer, naivistiska bildframställningar i keramik till monumentala och rumsliga reliefskulpturer. Det är en blandning av det lilla och det stora, det färgrika och det lågmälda. Det är Rut Bryks magiska låda.

Rut Bryk föddes i Stockholm men flyttade till Finland när hennes föräldrar skildes. Hon utbildade sig till grafiker och illustratör men fick snart efter examen anställning som ateljékonstnär vid Arabia-fabrikens konstavdelning. Bryk hörde till en utvald skara konstnärer som fick möjlighet att koncentrera sig på fritt skapande utan att fästa vikt vid industriell formgivning och konstnärliga begränsningar. Hon stannade där i närmare 50 år, 1942-1991.

Utan någon tidigare keramisk erfarenhet var Bryk tvungen att lära sig allt från grunden. Hon fann dock snabbt sin egen väg och utvecklade under karriären flera unika relieftekniker som gav henne stort internationellt erkännande.

Bryks tidiga arbeten består främst av väggplattor med skildringar av vardagliga händelser, stilleben och minnesbilder från barndomen. Hennes far Felix Bryk, som var en framstående entomolog, inspirerade henne bl.a. till att skapa sina mycket populära fjärilsmotiv. Dessa små gjutna reliefer kan närmast liknas vid färgsprakande smycken. I hennes senare arbeten får de figurativa gestaltningarna ge vika för ett abstrakt och rumsligt undersökande. Genom att sammanfoga mängder med små kakelplattor i modulsystem framträder rytmiska och geometriska reliefer med en tredimensionell

karaktär. Skalan blir monumental, färgskalan mer lågmäld och i fokus står reliefernas intrikata spel med ljus och skugga.

Skalan och den nya rumsligheten i Bryks verk lämpade sig mycket väl för offentliga miljöer och hon skapade en rad uppmärksammade utsmyckningar runt om i världen. Bl.a. hennes

första stora monumentalverk på Rosenthals fabrik i tyska Selb, en 32m² stor väggrelief i entréhallen på finska ambassadens i New Delhi samt hennes sista stora verk, placerat i Finska presidentens tjänstebostad Talludden, där hon på ett fulländat sätt integrerat verket som en levande och vibrerande del av arkitekturen.

Utställningsproducent: EMMA – Esbo Moderna Konstmuseum

Kontakt för mer info om utställningsinnehåll, pressvisning samt högupplösta bilder:

Malin Henningsson, utställningskoordinator, Falkenbergs museum – designmuseum

072-141 78 73, malin.henningsson@falkenberg.se

Patrik Hallberg, Informatör, Falkenbergs museum – designmuseum

patrik.hallberg@falkenberg.se

Falkenbergs museum är ett kommunalt museum med inriktning design, på uppdrag från Falkenbergs kommun och Region Halland.

Bildtexter för pressbilder:

1. Rut Bryk på Arabia. Stiftelsen Tapio Wirkkala Rut Bryk / EMMA
– Esbo Moderna konstmuseum. Foto: Tapio Wirkkala / EMMA

2. *Venetianskt Palats, gestalter i fönstret*, 1953. Collection Kakkonen.
Foto: Ari Karttunen / EMMA.

3. *Lejonet*, 1957. Stiftelsen Tapio Wirkkala Rut Bryk / EMMA
– Esbo Moderna konstmuseum. Foto: Ella Tommila / EMMA

4. *Soho*, 1968. Stiftelsen Tapio Wirkkala Rut Bryk / EMMA
– Esbo Moderna konstmuseum. Foto: Ari Karttunen / EMMA.

